

NIEUWSBRIEF Maart 2016

Inhoudsopgave:

- 2016-11 Wet verbeterde premieregeling aangenomen
- 2016-12 Betalingsachterstand pensioenverzekering in de spotlight
- 2016-13 Toekomstbeeld afbouw pensioen in eigen beheer steeds duidelijker
- 2016-14 Vervroegen en uitstellen van DGA pensioen
- 2016-15 Hypotheekkantoor geeft verkeerd fiscaal advies

2016-11 Wet verbeterde premieregeling aangenomen

Op 10 maart nam de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet verbeterde premieregeling aan. *Dit wetsvoorstel is een samenvoeging van de wetsvoorstellen "Betaling pensioen in pensioeneenheden" en "Variabele pensioenuitkering"*. Hiermee kunnen pensioenen in eenheden worden uitgekeerd in plaats van een vaste uitkering in euro's. Vanaf 1 juli 2016 kunnen deelnemers met een premieovereenkomst doorbeleggen na de pensioeningangsdatum, met als doel een hogere uitkering. Van de andere kant zorgt het er ook voor dat het shoprecht feitelijk verdwijnt en dat is een aanzienlijke verslechtering. Het shoprecht houdt in, dat een werknemer op de pensioendatum de beste aanbieder mag uitzoeken en dat is bij verzekerd pensioen ook wettelijk zo geregeld. Dit recht is belangrijk, omdat het ervoor zorgt dat de werknemer een zo hoog mogelijk pensioen kan aankopen. Zonder een shoprecht (dus zonder de hete adem van de concurrentie) zijn de individuele pensioenuitkeringen lager dan met een shoprecht. Dit heeft de praktijk jammer genoeg al eens bewezen. Het shoprecht is alleen van toepassing, als een pensioenfonds uitsluitende variabele pensioenuitkeringen aanbiedt. Als een pensioenfonds ook een vaste pensioenuitkering aanbiedt, dan is er géén shoprecht. Het alternatief van enkel een niet marktconform vast pensioen voorkomt dat de werknemer kan kiezen voor een veel betere aanbieding van een andere pensioenuitvoerder. Verzekeraars zijn bezig om de pensioenuitvoering over te zetten naar een Algemeen Pensioenfonds (APF). En als het APF zowel een variabele als een vast pensioen aanbiedt, dan is er geen sprake meer van een shoprecht. Als het shoprecht op deze manier door de praktijk vervalst, dan daalt de hoogte van de pensioenuitkeringen.

2016-12 Betalingsachterstand pensioenverzekering in de spotlight

Het kan voorkomen dat een werkgever een betalingsachterstand oploopt bij de pensioenverzekeraar. Indien deze achterstand aanhoudt, mag de verzekeraar de polis premievrij maken drie maanden na melding aan de werkgever. Het gevolg hiervan is dat werknemers geen pensioen meer opbouwen *en* dat de dekking van eventuele risicoverzekeringen (zoals een arbeidsongeschiktheids- of partnerpensioen) komt te vervallen. Premievrijmaking kan dus grote gevolgen hebben, zowel voor werknemers als voor de werkgever. Maar wie is waarvoor verantwoordelijk?

Een verzekeraar kan alleen overgaan tot de premievrijmaking als de verzekeraar zich voldoende heeft ingespannen om het achterstallige bedrag alsnog te innen. Bedacht moet worden dat een verzekeraar verplicht is om alle deelnemers op de hoogte te stellen van de premievrijmaking. Maar wanneer is sprake van 'voldoende inspannen'? Uit een recente uitspraak van het Hof Amsterdam blijkt het versturen van e-mails en brieven voldoende is om aan te kunnen tonen dat de verzekeraar geprobeerd heeft de premie alsnog te innen.

NIEUWSBRIEF Maart 2016

Een betalingsachterstand van de pensioenpremie kan bijvoorbeeld ontstaan bij een (aankomend) faillissement van de werkgever. Het komt in dergelijke gevallen met enige regelmaat voor dat de werkgever vergeet om in de salarisadministratie ook de eigen werknemersbijdrage in de premie stop te (laten) zetten maar die premie blijft inhouden bij de werknemer en niet doorbetaalt aan de verzekeraar. De verzekeraar mag als gevolg van de premieachterstand van de werkgever de opbouw beëindigen door premievrijmaking. Het blijvend inhouden van premie bij de werknemer is uiteraard onterecht, want er wordt geen pensioen meer opgebouwd vanwege de premievrijmaking en dan houdt werkgever feitelijk een stukje salaris achter. Het blijvend maar onterecht innen van die premie door de werkgever hoort niet op het conto van de werknemer te komen. Als de werkgever hier een ernstig persoonlijk verwijt van kan worden gemaakt, dan is de werkgever hier op grond van bestuurdersaansprakelijkheid voor verantwoordelijk. Dit blijkt uit een andere uitspraak van Hof Amsterdam.

In de media is de afgelopen periode aandacht besteed aan de gevolgen van een betalingsachterstand van de werkgever bij een pensioenverzekeraar. Daarbij is de indruk gewekt dat deelnemers van zo'n betalingsachterstand de rekening gepresenteerd kunnen krijgen.

Stel dat een werkgever uiteindelijk failliet raakt en als gevolg daarvan de arbeidsovereenkomsten met de werknemers eindigen. Uitgangspunt voor het UWV is dat zij achterstallige pensioenpremies die zijn ontstaan in een periode van één jaar voorafgaand aan het einde van de arbeidsovereenkomst zullen moeten overnemen (artikel 61 WW), zodat de werknemers van deze achterstand geen nadeel zullen ondervinden. Regelmatig komt het echter niet tot een uitbetaling door het UWV over deze volledige periode. Als in het jaar voorafgaand aan het einde van de arbeidsovereenkomst de pensioenpolis namelijk premievrij is gemaakt door de verzekeraar (als gevolg van een betalingsachterstand), zal het UWV vanaf het moment van premievrijmaking waarschijnlijk niets meer overnemen. Het UWV stelt zich dan namelijk op het standpunt dat de pensioenpolis premievrij is gemaakt, als gevolg hiervan geen nieuwe premieplicht ontstaan is en er dus ook niets over te nemen valt.

Noot: Het voorgaande ziet nadrukkelijk op de situatie waarin een betalingsachterstand bij een pensioenverzekeraar is ontstaan. Betalingsachterstanden bij een pensioenfonds hebben voor deelnemers geen gevolgen, nu een pensioenfonds de pensioenpolis niet premievrij mag maken in geval van een betalingsachterstand. Als er te weinig pensioenpremies binnenkomen moet het pensioenfonds evengoed de pensioenaanspraken garanderen op grond van "geen premie, wel pensioenrecht".

2016-13 Toekomstbeeld afbouw pensioen in eigen beheer steeds duidelijker

Staatssecretaris Wiebes van Financiën wil vanuit vereenvoudigingsoogpunt uitfasering van het eigen beheerpensioen met een fiscaal gefaciliteerde afkoopmogelijkheid. Die afkoopfaciliteit met heffing over 80% van de fiscale balanswaarde zal voor veel DGA's niet op te hoesten zijn. In een brief van 15 maart stelt hij daarom voor om uit te gaan van een belastinggrondslag van 70% in plaats van 80% van de fiscale balanswaarde. Daarnaast komt hij met een alternatief: DGA's die niet willen of kunnen afkopen, kunnen hun rechten dan fiscaal geruisloos afstempelen tot het niveau van de fiscale (balans)waarde en vervolgens omzetten in een oudedagsspaarvoorziening in eigen beheer (OSEB). Na de omzetting kan geen verdere opbouw plaatsvinden maar alleen nog jaarlijkse oprenting. Dat omzetten kost geen liquiditeiten; belastingheffing vindt namelijk pas plaats in de uitkeringsfase. Volgens Wiebes wordt hiermee tegemoetgekomen aan DGA's die niet kunnen of willen afkopen, verdwijnt de zogenoemde dividendklem voor een belangrijk deel, hoeft het als oudedagsvoorziening

NIEUWSBRIEF Maart 2016

toegezegde vermogen niet aan de bv te worden onttrokken en wordt tegelijkertijd voor de toekomst wel een belangrijke vereenvoudiging bereikt.

Samengevat kunnen DGA's in 2017 dus kiezen voor:

- Afkoop pensioen tegen 70% van de fiscale waarde;
- Omzetting pensioen tegen fiscale waarde in een OSEB; of
- Pensioenverplichting ultimo 2017 premievrij maken.

In de eerste twee opties worden de pensioenrechten van de partner verminderd, en dat moeten ze zelf oplossen (als de partner maar instemt ...). Hoe nu verder? Op woensdag 23 maart aanstaande staat een algemeen overleg in de Tweede Kamer gepland over de twee oplossingsrichtingen voor het pensioen in eigen beheer. Wellicht wordt dan gekozen voor hetzij OSEB, hetzij uitfaseren van het eigenbeheerpensioen. Daarna volgt zo snel mogelijk een wetsvoorstel waarin de uiteindelijke oplossingsrichting is uitgewerkt. Als alles meezit kan dit wetsvoorstel nog in werking treden op 1 januari 2017.

2016-14 Vervroegen en uitstellen van DGA pensioen

Het komt vaker voor dat de pensioendatum voor een DGA wordt vervroegd of (en dat vooral) uitgesteld, dan dat het pensioen ook daadwerkelijk dan ingaat. Alleen al het gegeven dat een behoorlijk aantal twee of drie verschillende pensioendatum heeft (60, 65 en 67), en de AOW-gerechtigde leeftijd zich daar nog tussenin bevindt, maakt dat verschuiven/synchroniseren aan de orde van de dag is.

Wordt het pensioen vervroegd, dan moet de DGA in beginsel ook stoppen met werken. Maar goedgekeurd is dat bij vervroeging tot uiterlijk vijf jaar vóór de betreffende AOW-leeftijd, er niet zal worden getoetst of de economische activiteiten in gelijke mate worden verminderd. Met andere woorden: bij vervroegen tot uiterlijk deze datum, kan desgewenst doorgewerkt worden.

Het ouderdomspensioen dient actuariel herrekend te worden en een deel van het nabestaandenpensioen kan worden geruild in ouderdomspensioen om bijvoorbeeld de verhouding 100:70 bij OP/NP te herstellen. Met deze uitruil zal de partner akkoord moeten gaan middels mede-ondertekening van de op te stellen vervroegingsovereenkomst.

Uitstel van pensioen kan alleen indien en voor zover wordt doorgewerkt. Wordt op pensioendatum nog maar gedeeltelijk doorgewerkt, dan dient het pensioen gedeeltelijk in te gaan en kan maar gedeeltelijk worden uitgesteld. Het uitstel dient formeel voor de pensioendatum te worden overeengekomen en

kan uiterlijk tot vijf jaar na de voor werknemer geldende AOW leeftijd. Bij actuariële herrekening kan ook hier het nabestaandenpensioen worden geruild in ouderdomspensioen. Ook bij uitstel dient de uitstelberekening te worden vergezeld van een uitstelovereenkomst. Omdat actuariële herrekening van de aanspraken tegen "commerciële" grondslagen plaatsvindt (let op indexeringsbepaling in de pensioenbrief) kan bij vervroegen aan het einde van het boekjaar de fiscale waardering hoger uitvallen, terwijl bij uitstel de fiscale waardering juist een gedeeltelijke vrijval kan opleveren.

2016-15 Hypotheekkantoor geeft verkeerd fiscaal advies

Een landelijke hypotheekketen is door de rechtbank in Rotterdam op de vingers getikt vanwege mankementen aan een hypotheekadvies, waarbij ook het fiscale advies niet toereikend was. Het kantoor gaf onterecht aan dat een levensverzekering in 2009 belastingvrij afgekocht kon worden bij het oversluiten van de hypotheek. Aan de oude hypotheek zat namelijk een levensverzekering

NIEUWSBRIEF Maart 2016

verbonden, waarvan de afkoopwaarde aan het echtpaar werd uitgekeerd. Die uitkering (ruim € 28.000) zou belastingvrij zijn, maar drie jaar later ontvingen de eisers bericht van de Belastingdienst dat er niet was voldaan aan de vrijstellingsvoorwaarden en een naheffing van ruim € 16.000 volgt. De eisers namen stelden dat er meer aan het advies mankeert. Ze klaagden onder meer dat de hypotheekadviseur een lagere rente had kunnen bedingen, dat het advies leidde tot een hogere nettolast, dat er geen overlijdensdekking was en dat zij bij een juist advies geen rente meer hadden hoeven betalen over een deel van de hypotheek. De eisers kregen van de rechtbank deels gelijk en verklaart dat het kantoor toerekenbaar tekort is geschoten op vier van de negen genoemde tekortkomingen. De adviesketen wordt veroordeeld tot de schade die als gevolg daarvan is geleden.

Noot: Goed opdrachtnemerschap houdt soms ook in dat een adviseur zijn beperkingen moet kennen. Zo had de hypotheekadviseur een ter zake kundige fiscalist of pensioenadviseur moeten inschakelen alvorens zich uit te spreken over de fiscale afwikkeling bij afkoop van een polis. Het overgangsrecht voor oude kapitaalverzekeringen is bij uitstek een onderdeel waarmee je vakmatige affectie moet hebben. En Da Vinci Pensioenadvies heeft vaker met dit bijltje gehakt.

Deze nieuwsbrief wordt u ter informatie aangeboden door Da Vinci Pensioenadvies. Aan de kernachtige weergave van –meestal– complexe kwesties kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u ondersteuning nodig bij pensioenkwesties aangaande een of meerdere onderwerpen uit de nieuwsbrief?

Vraag dan advies bij pensioenconsultant Theo Willemsen.

Telefoon: 072-8885195 of stuur een e-mail naar info@davincipensioenadvies.nl.